

Деякі питання розроблення стандартів вищої освіти

Зустріч членів GER, НМР, НМК

Володимир Бахрушин
професор, д.ф.-м.н.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Національний Еразмус+ офіс в
Україні, Національна команда
експертів з реформування
вищої освіти, 2018-2020
Національний університет
“Запорізька політехніка”**

Київ, 11 грудня 2020

Форма та зміст стандартів

Форма та зміст стандартів базуються на Законі України "Про вищу освіту", Національній рамці кваліфікацій" та Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів.

Якщо є потреба, то можна надавати пропозиції до цих документів, але не вимагати від розробників порушувати встановлені ними вимоги.

Професійні стандарти

З більшості спеціальностей професійних стандартів не існує

Там, де професійні стандарти є чи розробляються, на одну спеціальність припадає чи буде припадати декілька професійних стандартів. Тому стандарт вищої освіти має враховувати те, що є спільним. І водночас не перешкоджати запровадженню в освітніх програмах більш деталізованих вимог, відповідно до професійних стандартів з окремих професій.

Професійні стандарти

- Деякі професійні стандарти передбачають, що крім вищої освіти має бути ще й певний досвід практичної діяльності. Тому їх вимоги не можна напряму переносити до стандартів вищої освіти.
- Є питання щодо якості окремих професійних стандартів. Зокрема, вимоги щодо освітнього рівня для працівників професійної освіти не відповідають ієрархії розрядів для відповідних професій у ЄТС.
- Має бути процедура внесення змін до стандартів вищої освіти, на підставі затвердження нових професійних стандартів.

Рівень вимог

Вимоги до спеціальних компетентностей та результатів навчання мають відповідати вимогам Закону України "Про вищу освіту" та Національної рамки кваліфікацій.

На бакалаврському і магістерському рівні не повинно бути вимог щодо здатності розуміти базові знання, навичок виконання типових завдань тощо

Рівень вимог

- Здатність розв'язувати складні задачі
- Здатність приймати ефективні рішення та діяти в нових умовах, в умовах невизначеності тощо
- Врахування міждисциплінарних контекстів
- Управління складною діяльністю
- Здатність відшукувати потрібні дані в різних джерелах, оцінювати їх та використовувати
- Здатність управляти проєктами
- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійних питань, результатів наукової діяльності тощо

Теоретичний зміст предметної області

- Коротке формулювання, яке надає змогу виокремити предметну область спеціальності з ширшої предметної області галузі знань.
- Не є змістом навчання. Зміст навчання може охоплювати питання предметних областей інших галузей знань та спеціальностей і відображається у результатах навчання та спеціальних компетентностях.
- Є єдиним для всіх рівнів вищої та фахової передвищої освіти.
- За основу можна брати пропозиції ISCED-2013f щодо освітніх програм в межах деталізованих галузей освіти

Компетентності та результати навчання

- ❖ Вимоги до компетентностей і результатів навчання у стандартах - це спільні обов'язкові вимоги до всіх освітніх програм.
- ❖ Стандарт не може містити вимоги, що необхідні для окремих програм, але недоречні для інших.
- ❖ Надмірна деталізація окремих вимог часто веде до втрати не менш важливих інших вимог.

Внесення змін

- Вимоги до стандартів спеціальностей, за якими здійснюється підготовка до професій, що потребують додаткового регулювання
- Придатність для створення програм ЄДКІ
- Врахування можливості міждисциплінарних освітніх програм
- Зарахування результатів навчання фахової передвищої освіти